

Vilmundskvæðið

Uppskrift eftir Ólavur Eysturdal, yngri

1. Táttur

1. Lurtið eftir kvæðinum,
ið vakurt er at hoyra,
meðan eg kvæði um bardagar,
har svörini sungu í droyra.

Niðurlag:

*Gar í dans frúa,
sprund eg fagurt kjos,
dansa mær til handa
so fagurliga, sum tu kann,
gar í dans frúa.*

2. Jørmundur varð a navni nevndur
kongur í Garðarriki.
Hann eigur sær ein ungan son,
sum fair finnast slíkir.

3. Jørmundur eitir kongsins sonur
raskur í øllum verka,
hann eigur sær ein stallbroður,
teir kalla hann Vilmund sterka.

4. Fyrr var siður í garðarriki
burtur a sk'gg at ganga,
so fór hvør í sin ætt
tey villini djór at fanga.

5. Tað var Jørmundur kongsins sonur
burtur a skogina fór,
Vilmundur fylgdi aftana,
og baðir at veiða djór.

6. Dimma myrkur og toka tjúkk
niður a landi dróg,
Vilmundur og kongsinssonur
teir viltust burtur a skóg.

7. So gingu teir I tjúkkari toku,
eina so drúgvu leið,
Leitaðu vítt um allan skóg,
men alt bar burtur av leið.

8. Kongssonur leingi vilstur var,
áðrenn han vegin fann,
hittið so á tað gøtuna,
sum heim at borgum rann.

9. Hann hoyrir snakk og mannaskrál,
ið vert er eftir at slota.
Kongsins menn a borgum standa,
teir sóu ein skipaflota.

10. Teir sóu ein storan skipaflota,
efir havi líða,
hildu eftir gomlun vana,
ófrið hava at tíða.

11. Teir sóu ein storan skipaflota,
seglini svørt sum ravn,
nu er at búgvast til bardaga,
teir lögdu í Borgarhavn.

12. Sigldi í havn tann skipafloti,
lögdu inn at stein.
Blámenn lupu á landið upp,
so ikki bleiv efturi ein.

13. Teir slógu sínar tjaldbúðir
skamt fra sjóvarstrond.
allir vóru blámenn grummir
komnir at taka lond.

14. Og búgvast teir til bardagar
alt fyri uttan sorg,
Tólv av svørtu blamonnum,
Teir ríða heim í borg.

15. Teir ríða snart og stundisliga
at flyta harra orð.
Teir komu ikki í høllina inn
fyrr enn kongurin sat yvir borð.

16. Svaraði ein av blamonnum,
tit haldið upp mat at skerða,
meðan eg mini øðrindi
fra mínum harra má berða.

17. Skjöldur skalt tú nevna meg,
ið væl kann taka við brandi.
Eg eri sendur av Buris kongi,
sum ræður for bláa landi.

18. Hann hevur hoyrt a skamri stund,
at tu eigur dóttir væna,
Eingin finnur í verðini,
ta vænari moy enn hana.

19. Hann torir ekki Búris kongur
um mína dóttir at biða,
Heldur vil eg skipari verða
enn gerða sum tit siga.

20. O, vil tú ekki tína dottir
senda okkum til handa,
Vit skulu hana av borgum taka
og flyta niður til stranda.

21. Høyr tu Jørmundur kongurin,
tú stikk honum ongi skør,
hann leggur eld í borgina
og drepur teg við svørð.

22. Tu hevur ikki í verðini
nakaran menskari mann,
sum í einum einvýggji,
ið torir at berjast við hann.

23. O, tú hevur ikki reystleika
ímóti honum at standa.
Lív títt er í hansara hánd
og bæði gull og landa.

24. Og tað man verða eitt deyðaverk
at standa honum ímóti:
”Tað býtur ei knívur á hansara húð
enn tað býtur knívur á gróti.”

25. Tað drívur blóð í heidna kongi
tekur so hart at njósa,
óvist er at gabba av,
hvør sigurin hevur at kjósa.

26. Jørmundur eitur min menski son(ur),
hann ræður for systir góð,
Eg gevi einki svar í dag,
tí hann er burtur a skóg.

27. Ei verður kappin Búris kongur
at biða honum um stund.
Hann setur eld a tína borg
og drepur teg sum ein hund.

28. Ei fer hann at reisa til tin
ein gálga av træ og strikku.
Hann tekur teg við baðum hándum
og brítur tín háls í stykkir.

29. Burtur riðu sveinarnir,
sum vóru av blámanss ríki.
Nu er kongssonur afturkomin,
hann frættir tíðindi slíki.

30. Høyr tu Jørmundur sonur mín
hvat er best at ráa.
Vit skulu búgvast til bardagar
ímóti teimum at sláa.

31. Vit skulu búgvast til bardagar
og ikki um annað at røða.
Fyrsti táttur úti er,
men meira er eftir at kvøða.

2. Táttur, 1 lutur

32. Táttur ein at enda er,
men kvæðið varar longur.
Nú skal eg taka upp annan tátt
og vita hvussu gongur.

33. Jørmundur læt sær liðið samla
saman á nattartíð.
Áðrenn dagur at lýsa tók,
Tá var hann búgvín til stríð.

34. Búris vaknar í sínum tjøldum
áðrenn tað lysir bjart.
Rópar hann á sín ransmanna hóp,
og biður teir standa upp snart.

35. Brutu út úr tjøldunum
teir bíta í stál við tonnum,
berserkar og kolbitar
at berjast mót borgarmonnum.

36. Jørmundur førði borgarher
ei mundu blámenn bíða.
Møttust teir á eini slættari mark
teir brustu saman at stríða.

37. Tað var Jørmundur kongsins sonur,
rendi í stríði fram.
Ruddið sær eina so breiða gøtu,
fram at merkismann.

38. Eingin toldi hansara høg,gg,
men allir fullu a fløtu.
Rendi so djúpt í herin fram,
hann ruddið breiða gøtu.

39. Skjöldur var tann berserkur
sum blámannamerki hevði,
rendi imoti Jørmudi
og spjótið til hann legði.

40. Hann høggun til við dyggum spjóti,
ilt er fyri at verða,
Kongsonur sprakk í loftið upp,
sum hann var vanur at gerða.

41. Spjóti stóð í jørðini fast,
hin dvøldist nakað tá,
Jørmundur høggun við baðum hondum,
tá hann hetta sá.

42. Høggi kom um tvørar herðar,
geislar skiltust fra.
Tá fall Skjöldur berserkur
hann deyður á vølli lá.

43. Tá fall Skjöldur berserkur,
hann deyður a vølli lá,
slíkt mundi síggja Búris kongur,
sum nær var staddur hjá.

44. Rendi hann móti Jørmundi,
hann ætlar hans hævur at klúgva,
høggun niður í gyltan hjálm,
so stórir neistar flúgva.

45. Neistar flugu sum smiðjueldur
mikið var súg og skrál,
login festi næsta skóg,
tað birtist so bjart eitt bál.

46. Hoyrast mundi langan veg,
vapnar brakan og skral,
kongsins sonur hann finnur tá
at ikki bítir a stál.

47. Jørmundur sínum svøri brá,
hann brúkar styrki alla.
Høggi kom frá Búris kongi
niður a beran skalla.

48. Høggi kom a beran skalla,
gleið sum eftir lurni,
loystið nøs og kjálkabein
so tennirnar stukku úr munni.

49. Kongssonur var tá møddur í stríð,
av sári hann hevði fingið.
Segnaði niður á grønan vøll,
hann lá á óviti longi.

50. Tá kom fall a Borgarher,
blámenn hildu skrál,
Trokaðu fram við búnum brandi,
teir bóru at borgum bál.

2. lutur

51. Vilmundur var a skógni vilstur,
nu er hann komin at høllum,
frættir hann frá blámonnum
og teirra verkum øllum.

52. Vilmundur nu at frætta fekk
at stríðið stóð fyri borg,
Kongsins sonur er niðurfeldur
og fólkið flýtt av sorg.

53. Ta ið hann fekk tey tíðindur
ta ornaði hansara blóð,
skundar sær við miklari vreiði
at klæðast í herklæði góð.

54. Vilmundur tekur ein tjúkkann hjelm
og setir á beran skalla,
fýra foldaða ringbrynju,
slíkt kann mann kempu kalla.

55. Tað var Vilmundur kempan sterk,
heitt var hansara blóð,
skundar hann sær til baradaga
og har, sum stríðið stóð.

56. Herviligur hann trokaði fram
bæði við svøri og spjoti,
Eggjaði teimum sum undan runnu
til aftur at halda imóti.

57. Vilmundur rendi í herin fram
hann hjó so brynjur stukku.
Blámenn fella fyri hans fót
teir undan honum fuku.

58. Vilmundur rendi í herin fram
slikt mundi Búris síggja.
Blámenn fella fyri hans fót,
sum grasið fellur for líggja.

59. Rendi hann tá mót Vilmundi,
sum vendi honum ímóti,
sipaði hvør til annan fast
tað bæði við svøri og spjóti.

60. Høgga títt teir liva lit,
av bar barnagaman,
eldur reyk av svørunum,
tá eggjar brustu saman.

61. Búris kongur svøri brá
hann móti Vilmundi slóð.
Høggið kom í andlitið
so út dreiv mikið blóð.

62. Ta ið Vilmundur sviðan fekk,
tá brá honum við so hart.
Trívir hann eftir Búris kongi
við so miklari makt.

63. Hann trívir eftir Búris kongi
við so miklari skund,
svørðið stakk úr hándum leyst,
tað fleyg so langt í lund.

64. Svørið feyk so langan veg
tað fleyg ur hondum leyst.
Trívir hann eftir øksini,
hann hevur við súið fest.

65. Vilmundur reiggjar øksina
av so góðum treysti.
So slóg hann til Búris kong
at stáli stakk fra brósti.

66. Ikki beit a bringubeinið
um tað merkti skinn.
Kongurin gav so stort eitt skrál
tað hoyrdist út og inn.

67. Tá ið Búris sviðan fekk,
hann gav so stórt eitt skrál.
Vilmundur høggið við báðum hándum,
tá helt ikki stál.

68. Tungt var slag av øksahamri
ei mundi megin feila.
Hjalmurin sprakk av Búris kongi
hamarin stóð í heila.

69. Ta ið hann hevði niðurfelt
Búris kong til valla,
Rendi hann móti blámonnum,
hann rak teir burtur allar.

70. Tóku góðs og herklæðir
sum vítt um vøllin lá.
Tóku gull og hjálmar og brynjur
so ikki fekst tølir á.

71. Tóku gull og hjálmar og brynjur
so ikki fekst tølir á,
komu so fram til kongs son,
teir sóu hvar hann lá.

72. Ta ið teir lívsmakt við honum kendi
lætnaði hjartasorg,
skutu undir hann skjólðrarnar,
og bóru hann heim í borg.

73. Breiddu yvir hann breiðasilki
bóru hann heim í borg.
Tak við sæla systir góð
og grøð tú dyggan drong.

74. Grøddi hon hann um dagar,
grøddi hon hann í trá,
setta dag í sjeyndu viku
hann fór í brynju blá.

75. setta dag í sjeyndu viku
for hann í brynju nýggja,
so varð hann leiddur í høllina inn
so vanur garpur at síggja.

76. Jørmundur og Vilmundur
teir ráa for Garðariki.
So var eingin í verðini,
sum tá var teirra liki.